

Posudek oponenta na diplomovou práci Martiny Bělíkové „Právo a multikulturalismus: muslimská imigrace ve vybraných evropských zemích“

Multikulturalismus, jeden z velkých sociálních fenoménů dneška, je ve společenských vědách i v praxi hodnocen rozdílně. Někteří v něm vidí prolnutí a vzájemné obohacování různých kultur. Jiní jej pokládají za ohrožení vlastní kultury, hlavně liberálně demokratického řádu, pod náporem přistěhovalců hlásících se k cizorodému náboženství a intoleranci. Lze se setkat také s názorem, že multikulturalismus je nebezpečnou ideologií přehnaného respektu k cizím kulturám či idealistickým projektem, který kope hrob naší civilizaci a kterého se jeho protagonisté naivně odmítají vzdát. V souboji těchto stanovisek je proto pro každého, kdo se tímto tématem zabývá, téměř nejdůležitější zachovat si nepředpojatost a zkoumat vše empiricky.

O takový nezaujatý pohled na problematiku multikulturalismu a práva se ve své diplomové práci pokusila Martina Bělíková. Na nevelké ploše, v šesti kapitolách, představila hlavní problémy, jimž čelí společnost a právo vybraných evropských zemí v důsledku narůstající muslimské imigrace. Už v první kapitole připomněla autorka nebezpečí spojená s tímto procesem daná malou slučitelností evropské a muslimské kultury. Pojmenovala v ní také hlavní místa střetů kulturní povahy mezi muslimy a domácím obyvatelstvem (stavba mešit, šátky ve školách, trestání trestných činů ze cti, nucené sňatky a rituální usmrcování zvířat). Druhá kapitola práce je věnována rozboru legislativy Evropské unie regulující migraci a integraci přistěhovalců. Těžištěm práce je třetí kapitola, v níž autorka seznamuje čtenáře se specifiky vyrovnání se s muslimskou imigrací ve Francii, Německu a Velké Británii. Ukazuje silné a slabé stránky těchto modelů v kulturně-historických souvislostech. Výklad dovádí až k aktuálním problémům současnosti (vznik ghett, chudoba a sociální vyloučení, kriminalita, terorismus). Čtvrtá kapitola je zaměřena na srovnání radikálního a umírněného islamismu. Zajímavý výklad přináší pátá kapitola. Autorka se v ní zabývá islámským právem na internetu a tím, jak ovlivňuje muslimské přistěhovalce. Poslední kapitola se týká činnosti Muslimského arbitrážního soudu ve Velké Británii a otázky slučitelnosti šaríi a domácího práva.

Předkládaná práce je komplexním a vyváženým dílem zpracovaným na základě množství naší i cizí literatury, právních předpisů a internetových zdrojů. Rovněž z hlediska jazykového a formálně technického vykazuje práce vysokou úroveň. Pro čtenáře je určitě přínosem.

Za nedostatek oponent považuje, že nebyl rozebrán pojem multikulturalismu, který je přímo v názvu práce. Jako málo kritický se pak jeví výklad o evropské legislativě. Sama

autorka vystupuje ve jménu tolerance vůči přistěhovalcům, což je chvályhodné. Nicméně se argumentačně nevypořádává s radikálním odmítnutím imigrantů, které získává v Evropě stále větší podporu. Oponent se ptá: jaké jsou meze tolerance? Můžeme obětovat ve jménu humanity a multikulturalismu národní stát? Jakými prostředky se imigrantům bránit, pokud se soužití s nimi ukáže jako nemožné?

Tyto nedostatky ale neubírají nic na kvalitě práce. S potěšením ji lze doporučit k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně.

Praha, 14. ledna 2014

Doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.